

Posudek oponenta bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. MgA. Markéta Magidová

Oponent bakalářské práce: Mgr. Viktor Čech

Autorka bakalářské práce: Ida Taušlová

Katedra: KVV **Obor:** B Aj - VV

Název práce: Hledání identity ve fotografickém portrétu

Téma bakalářské práce Idy Taušlové by se mohlo na první pohled zdát velice širokým a těžko vymežitelným. Této pasti se však autorka vyhnula tím jak systematicky využila a navzájem konfrontovala myšlenky z textů autorů stojících na hranici současného sociologie, psychologie a vizuální teorie (Zygmunt Bauman a další). V úvodní části textu začala s vymezením samotného pojmu identity v současné situaci, u něž na základě citovaných autorů zdůrazňuje nakolik se jedná více o sociologickou než jen o individuální a psychologickou záležitost. Také ve vztahu k současné situaci ukazuje nakolik je novodobé formování identity spojeno s jejím vztahem ke kapitalistické společnosti a konzumní kultuře. Poukazuje na negativní aspekty které toto má pro identitu současného člověka. V druhé části teoretické práce se pak více zabývá tím, jak se tyto výše zmíněné poznatky odrážejí v současné vizuální kultuře a i v umělecké situaci a především ve fotografii. Vychází především z myšlenek Jeana Baudrillarda, Susan Sontagové, Viléma Fussera a Waltera Benjamina. V nekritickém přijetí jeho náhledu na současné umění lze možná shledat jistou slabinu autorčina pojetí, závisejícího příliš na doslovném odvození od autorit (Zvláště když každý z těchto teoretiků přistupoval k umění v rámci svého osobně podmíněného dobového kontextu. Možná je škoda, že nepřidala i nějakou zmínku z kontextu současných dějin umění, zabývajících se tématem vizuálních studií. Nicméně zvláště vzhledem k tomu že se jedná o bakalářskou práci jí to nelze vyčítat). Uvažování autorky dále směřuje přes téma simulacra a narcismu moderního člověka směrem k specifické pozici fotografie v současné kultuře (jak to již naznačila obecněji v úvodní části práce).

Na teoretický text navazuje stručný rozbor tvorby čtyř fotografií, jejichž díla s výše rozebíraným tématem souvisí (Pavel Baňka, Toto Frima, Robert Mapplethorpe, James Ostrer). I zde je autorka schopna uplatnit svoji schopnost analýzy za pomoci z literatury získaných myšlenek.

V komentáři ke praktické části své práce autorka stále navazuje na předchozí teoretické poznatky a úspěšně se snaží definovat svoji vlastní tvůrčí pozici i pracovní proces na základě získaných pojmů (především Rolanda Barthes). Řeší především pozici subjektu a objektu (mezi portrétovaným a jeho fotografickým zachycením) i otázku předmětnosti samotné fotografie a moci fotografa nad portrétovaným. Snaha autorky hledat hranici mezi vypovídací hodnotou snímku a identitou portrétovaného je patrná již v její prezentaci prací spojující obraz se subjektivním textovým komentářem (byť sama možnost otisknout ve snímku osobnost portrétovaného popírá).

Pedagogická část práce logicky navazuje na předchozí praktickou a vedle rozvíjení dovedností dětí v práci s fotografií reflektuje i snahu o prohloubení jejich schopnosti ponoření se do obrazu a portrétu, oslabenou jejich vyrůstáním v současném obrazu přehlcené vizuální kultuře a to jak z pozice fotografa, tak i diváka.

Ve své teoretické práci mne autorka přesvědčila svojí schopností vystavět na základě vhodného výběru odborné literatury systematickou linii uvažování. Myšlenky jednotlivých autorů je schopna konfrontovat a zapojit do jasně prezentovaných tezí. Tato linie prochází celou prací až po její didaktickou část a ukazuje na dovednost autorky v propojení teoretického uvažování s vlastní tvorbou i pedagogickou problematikou. S výjimkou několika nedopatřením vzniklých překlepů a chyb nelze textu moc vytknout. Práce s literaturou, citacemi i s poznámkovým aparátem je příkladná. Autorka si svou práci nastavila vysokou laťku, která přímo vybízí v pokračování započatých úvah již více samostatným, na použité literatuře ne tak závislým způsobem.

Nakonec pokládám autorce doplňující otázky:

1. Napadl by vás nějaký zajímavý příklad práce s lidskou identitou v tvorbě některého z mladších českých fotografů či výtvarných umělců?
2. Nalezla byste ještě jiné teoretické pozice řešící v současnosti vámi zde rozebíranou problematiku v oblasti vztahu identity k současnému umění a fotografii?

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 11. 5. 2016

Mgr. Viktor Čech